

శతకములు

వేమన
సుమతీ
భాస్కర
కృష్ణ

పి.వి.కె. ప్రసాద రావు

నాహితీ

వేమన శతకము

(టీకా తాత్పర్య సహితము)

ఆ అంతరంగమందు । నపరాధములు చేసి

మంచి వాని వలెనె । మనుజుఁడుండు

ఇతరు లెఱుగ కున్న । నీశ్వరుఁ దెఱుగఁడా?

విశ్వదాభిరామ । వినురవేమ.

1

టీ. విశ్వదాభిరామ (విశ్వద+అభిరామ) = సమస్తమును ఇచ్చునట్టి దేవునికి ప్రియమైనవాఁడా! వేమ = ఓ వేమా! వినుర = వినుము. అంతరంగమందు (అంతరంగము+అందు) = మనసునందు, అపరాధములు చేసి = తప్పులు చేసి, మంచి వాని వలెనె (వలెను+ఎ) = మంచివ్యక్తి వలె, మనుజుఁడుండు (మనుజుఁడు+ఉండు) = మనుష్యుఁడున్న, ఇతరులెఱుగకున్న (ఇతరులు+ఎఱుగక+ఉన్న)= ఇతరులకు తెలియకపోయినా, ఈశ్వరుఁడు ఎఱుగఁడా (ఎఱుగఁడు+ఆ) = ఈశ్వరునికి తెలియదా.

తా. ఓ వేమా! మనుష్యుడు తన మనస్సులో ఎన్నో తప్పులు చేసి, పైకి మంచివాని వలె కనిపించు చుండును. ఇది ఇతరులకు తెలియకపోయినా, సర్వాంతర్యామియైన భగవంతునికి తెలియదా? (తెలియును)

ఆ అనఁగ ననఁగ రాగ । మతిశయిల్లుచునుండు

దినఁగ దినఁగ వేము । తియ్య నుండు

సాధనమున పనులు । సమకూరు ధరలోన

విశ్వదాభిరామ । వినుర వేమ.

2

టీ. విశ్వదాభిరామ (విశ్వద+అభిరామ) = సమస్తమును ఇచ్చునట్టి దేవునికి ప్రియమైనవాఁడా! వేమ = ఓ వేమా! వినుర = వినుము, అనఁగననఁగన్ (అనఁగన్+అనఁగన్) = పదేపదే పాడుచున్న, రాగము = సంగీత జ్ఞానము, అతిశయిల్లుచునుండు (అతిశయిల్లుచున్+ఉండు) = వృద్ధిపొందును, తినఁగదినఁగ (తినఁగన్+తినఁగన్) = ప్రతిదినము తినుచుండిన, వేము = వేప చిగురు, తియ్యనుండు (తియ్యన్+ఉండు) = తియ్యగానుండును, ధరలోన = భూమియందు, పనులు = అన్ని కార్యములు, సాధనమున = పదేపదే ప్రయత్నించుట వలన, సమకూరు = సఫలమగును.